

CURS ACADÈMIC 2009-2010

LLICENCIATURA: PERIODISME

Codi:	20744 (06)
Assignatura:	Periodisme Especialitzat II: Local i Comarcal
Tipus d'assignatura:	Tr
Nº crèdits:	5
Professorat:	Tate Cabré (tate@tatecabre.cat)
Quadrimestre:	1er

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

La gran riquesa i varietat de la premsa local i comarcal catalana, únic vehicle de comunicació en llengua pròpia durant dècades, ha estat històricament reconeguda com una peculiaritat del país, única a nivell europeu. A partir del seu boom durant la Transició, la premsa local i comarcal ha viscut dos grans moments que l'han marcada estructuralment i que han configurat la seva idiosincràsia actual: la irrupció de la premsa local gratuïta als anys 80 y l'entrada en joc del periodisme digital vint anys més tard.

L'assignatura de Periodisme Local i Comarcal proporciona als alumnes una visió històrica de tot aquest procés i una radiografia del seu estat actual a través de les sessions docents, tutories, dels treballs pràctics i del contacte amb teòrics, periodistes en actiu i empresaris del sector que contempla aquest programa.

El sistema d'avaluació continuada en base a dotze pràctiques puntuables de tipus molt divers dota l'alumne d'un paper molt actiu en l'assignatura, ja que tan individualment com en grup, realitza exposicions orals de tots els seus treballs, que són debatuts pels seus companys a l'aula. Les pràctiques exemplifiquen la transversalitat de l'assignatura ja que consisteixen a aplicar els temes de la comunicació local a gèneres periodístics estudiats durant els tres cursos precedents de la carrera: la crònica, l'informe, l'entrevista... des de la crònica d'un ple municipal fins l'anàlisi pormenoritzada dels pressupostos, PAM i programa electoral de l'equip de Govern del municipi escollit.

Una vegada cursada aquesta assignatura, l'alumne és capaç de dibuixar el mapa de la comunicació local a Catalunya; d'analitzar la ciutadania plural que conforma la societat local a la qual dirigirà els seus missatges; de realitzar auditories de comunicació de qualsevol Govern municipal; i de radiografiar amb exactitud la situació de la professió periodística local a Catalunya en el moment actual.

TEMARI

Tema 1: La Societat Local

- El coneixement local, fonament d'un periodisme de proximitat amb qualitat humana. Estudi de la pervivència i el canvi a la societat local en el procés de reproducció generacional: les transformacions de la població, el territori, les activitats i les relacions socials.
- **Pràctiques individuals:**
- **1-Informe:** anàlisi de la informació sobre la societat local passada i present que apareix al web Municipal de la teva localitat (1 pàg.)
- **2-Informe:** fons i fonts documentals del teu municipi per al coneixement de la societat local (màxim 3 pàgs)
- **Pràctiques en grup:**
- **3-2** Qüestionaris (màxim 1 foli cadascun) i documentació de context (màxim 1 foli cadascuna)t: per a una persona que exemplifiqui la pervivència i per a una que exemplifiqui el canvi a la societat local del municipi escollit
- **4- 2** Entrevistes elaborades (sense límit de pàgines) a les dues persones anteriors

Tema 2: El Govern Local

- La organització dels governs municipals.
- La Llei de Bases de Règim Local i la legislació catalana. Reglament orgànic municipal. Competències i serveis municipals.
- Organigrama tipus d'un ajuntament. El Plenari i el govern municipal. El Pla d'Actuació Municipal (PAM) i altres eines de planificació per a la millora de la gestió dels recursos col·lectius, i la transparència informativa.
- La gestió del territori municipal: el planejament urbanístic.
-
- **Pràctiques individuals:**
- **5-Informe:** anàlisi de la informació local pública al web municipal de la teva localitat (màx. 2 pàgs)
- **6-Informe:** notícies i altres informacions publicades al web i als mitjans de comunicació municipals que permeten fer el seguiment de l'acció de govern (màx. 2 pàgs)
- **Pràctiques en grup:**
- **7-Infoparticip@:** fitxes d'anàlisi (tantes com sigui necessari) i informe (1 pàg.)
- **8- Crònica d'un Ple Municipal** (sense límit de pàg.)

Tema 4: Els mitjans locals i comarcals

- Els periodistes amb responsabilitat d'informació pública. Els professionals dels gabinets de les administracions municipals, i dels mitjans de comunicació de

- titularitat pública. Rutines actuals. Fonts periodístiques habituals a l'àmbit local i comarcal. L'agenda periodística. La proximitat a les fonts
- Criteris, procediments i eines per a un periodisme de qualitat humana, per a una democràcia participativa.
 - **Pràctiques individuals:**
 - **9-Informe:** Contrastar la informació del mapa del LCP de la UAB i de l'informe de l'INCom de l'UAB amb la recerca pròpia (3 fitxes de mitjans)
 - **10-Informe:** Situació dels professionals dels mitjans de comunicació locals i comarcal amb entrevista a 2 professionals (sense límit de pàgs.)
 - **Pràctiques en grup:**
 - **11-Test ADSH:** La mirada informativa. De qui parlen les notícies? Anàlisi de 10 notícies publicades el mes d'octubre a un mitjà local (lliurar les fitxes)
 - **12-** Com fer visible la ciutadania plural als mitjans. Projecte d'un programa de tv o ràdio o d'una sèrie de reportatges de premsa. (màx. 2 pàgs)

METODOLOGIA DOCENT:

- a) Sessions teòriques:** Comentaris del material docent penjat al campus Virtual, explicacions de la metodologia i de la bibliografia, especialment de la Llei de Bases de Règim Local.
- b) Sessions pràctiques:** Exposicions orals i debat a classe de les 12 pràctiques per part de cadascun dels alumnes (50% individuals i 50% en grup).
- c) Seminari:** El mes de desembre s'organitzarà en les hores de classe un seminari de Premsa Local i comarcal amb 7 ponents, especialistes en comunicació local des dels punt de vista del teòric, del periodista, i de l'empresari.

Ponents:

1-Amparo Moreno i Sardà, catedràtica del Departament de Periodisme i Ciències de la Comunicació, especialista en comunicació local i comarcal

2-Toni Orensanz, periodista local, guionista i escriptor, autor del best-seller *Òmnibus de la mort, parada Falset* (2008)

3-Moisés Peñalver, periodista local i escriptor. Ha estat redactor a diaris locals de Tarragona, Andalusia i Canàries. Investigador científic amb 3 llibres publicats

4-Cristina Moragas, periodista local del Diari de Terrassa. Coordinadora del suplement "Comerç"

5-Maria Eugènia Ibáñez, ex-periodista de El Periódico, secció local de Barcelona. Medalla d'or de l'Ajuntament de Barcelona i premi Ofici de Periodista del Col·legi de Periodistes de Catalunya.

6-Ramon Grau, president del grup Premsa Local, S.A. de Sant Cugat del Vallès, fundador de la ràdio municipal de Sant Cugat, del gratuït *Tot Sant Cugat*, del *Diari de Sant Cugat* i de la revista econòmica *B-30*. Fundador i president d'honor de l'ACPG, Associació Catalana de la Premsa Gratuïta i Mitjans digitals

7-Josep Ritort, Editor del gratuït *L'Hiperbòlic* i Secretari General de l'ACPG, Associació Catalana de la Premsa Gratuïta i Mitjans digitals

- d) Tutories:** reunions al despatx 313, prèvia cita, per les exposicions que no s'han pogut fer a classe i per aclarir dubtes. Les tutories també es fan via internet tate@tatecabre.cat i via el Campus Virtual amb els alumnes amb poca disponibilitat de temps.

SISTEMA D'AVALUACIÓ CONTINUADA

- És obligatòria l'assistència a les classes teòriques i pràctiques, a les ponències del Seminari i la realització de les 12 pràctiques puntuables.
- L'avaluació de l'assignatura es farà en base a les pràctiques, tipus work in progress, hi ha la possibilitat de repetir les pràctiques suspeses per recuperar nota.
- L'assistència a un mínim de 4 ponències del Seminari sumarà un punt a la nota final.

BIBLIOGRAFIA

a) Bibliografia bàsica

COSTA, LI. (2009), *La Comunicació Local*. UdG

COSTA, LI (2009), "La Comunicació Local en l'època de la globalitat". E-política.com

DD. AA.: *Informe de la comunicació Local a Catalunya 2008, 2005-2006...*. Institut de la Comunicació (InCom) Universitat Autònoma de Barcelona. Bellaterra.
http://www.portalcomunicacion.com/ocl/cat/links.asp?id_seccio=4

DD. AA.(2006): *El Llibre Blanc de la professió periodística*, Col·legi de Periodistes i Generalitat de Catalunya.

HUERTAS CLAVERÍA, Jm i FABRE, J.: (1976) *Tots els barris de Barcelona*, ,
Barcelona: Edicions 62..

LLEI DE BASES DE RÈGIM LOCAL.

MORENO SARDÀ, A., ROVETTO, F., BUITRAGO, A. (2007), *De quién hablan las noticias? Guía para humanizar la información*, Icaria, Barcelona (pròxima publicació) (edició en català al Campus Virtual)

b) Bibliografia complementària

BELLMUNT, Cinta S. (2006), *Tinet història. 10 anys de la primera xarxa ciutadana a l'Estat Espanyol*, Arola Editors, Tarragona. 214 pàgines.

BEL MALLEN, J.I.; *El derecho a la información local*. Col·lecció Sociedad-Universidad; Editorial Ciencia 3; Madrid, 1990.

BLANCO, Ismael y GOMÀ, Ricard (coord.) (2002), *Gobiernos locales y redes participativas*, Ariel, Barcelona

CASTELLS, Manuel (2001), *La Galaxia Internet. Reflexiones sobre Internet, empresa y sociedad*, Plaza Janés, Barcelona.

CREMADES, Javier (2007), *Micropoder. La fuerza del ciudadano en la era digital*, Espasa Calpe, Madrid

DIPUTACIÓ DE BARCELONA, *Govern municipal. Guia pràctica*; Diputació de Barcelona; Barcelona, 1995 (i fitxes d'actualització).

DOMINGO, David (2004), *Periodisme digital a Catalunya. Radiografia de 445 webs informatius*, Col·legi de Periodistes de Catalunya, Col·lecció Ones i Bits nº 5, 117 pàgines, Barcelona.

GUILLAMET, J.; *La premsa comarcal. Un model català de periodisme popular*; Departament de Cultura; Barcelona, 1984.

LOPEZ, MANUEL; *Un periodisme alternatiu i autogestionari. La premsa de barris a Barcelona, 1968-1977*. Col·lecció Vaixells de Paper; Barcelona; Col·legi de Periodistes i Diputació de Barcelona; Barcelona, 1994.

LÓPEZ GARCÍA, Xosé (2004), *Desafíos de la comunicación local. Guía para la práctica de la información en los ámbitos de proximidad*, Comunicación Social, Ediciones y Publicaciones, Sevilla.

MACIA MERCADÉ, J., *La comunicación regional y local*; Col·lecció Sociedad- Universidad; Editorial Ciencia 3; Madrid, 1993.

MARISTANY, G; i MUSSONS, A. *Del desencant a la contrainformació. La premsa de barris a Barcelona, 1976-2001*. Col: Vaixell de paper. Col·legi de periodistes de Catalunya. Barcelona: 2002.

MORENO SARDÀ, A., *La mirada informativa*, Bosch, Barcelona